

Aan  
Rechtbank Zeeland-West-Brabant  
Team Bestuursrecht  
Postbus 90006  
4800 PA Breda

Roosendaal, 24 juni 2014  
Onderwerp: Sint Janskerk, Markt 2  
4701 PE Roosendaal

Geachte dames en heren,

Op 18 december 2013, door de gemeente Roosendaal ontvangen op 20 december 2013, heeft Stichting Beeld Roosendaal een bezwaarschrift ingediend tegen de door de gemeente Roosendaal op 8 november 2013 aan het Monumenten Fonds Brabant NV verleende omgevingsvergunning voor het aanpassen van het interieur van de Sint Janskerk, Markt 2, 4701 PE Roosendaal om een illegale situatie te legaliseren.

Op 16 mei 2014 heeft Stichting Beeld Roosendaal pro-forma beroep aangetekend tegen het besluit van de gemeente Roosendaal op bezwaar van 9 april 2014 tegen het verlenen van de omgevingsvergunning voor het aanpassen van het interieur op het perceel Markt 2 te Roosendaal (kenmerk 740308/463-13) Op 28 mei 2014 heeft u ons verzocht om onze gronden van beroep aan te leveren. Dit doen wij door middel van deze brief.

De R.K. Sint-Jan in Roosendaal, in eigendom bij de Stichting Monumenten Fonds Brabant, is een classicistisch kerkgebouw uit 1839, naar ontwerp van de Antwerpse architect J. Franssen, gewijzigd uitgevoerd door de waterstaatsingenieurs De Kruyff en De Geus. De kerk en haar interieur zijn rijksmonument. In het interieur zijn volgens de redengevende omschrijving onder andere de volgende waardevolle onderdelen aanwezig:

- het hoogaltaar met retabel in barokke stijl uit 1840
- de vroeg 18e eeuwse barokke zij-altaren, afkomstig uit de abdijkerk van Tongerlo (België)
- een eiken preekstoel uit 1840
- enkele biechtstoelen in Waterstaatsstijl
- een orgeltribune met orgelkas uit 1852

Het besluit waartegen wij beroep aantekenen betreft het verlenen van een omgevingsvergunning, die zal leiden tot het legaliseren van de illegale aantasting van onvervangbare cultuurhistorische waarden en het legaliseren van het op een illegale manier gebruiken van de waardevolle historische binnenruimte. Artikel 11 eerste lid van de Monumentenwet stelt dat het niet is toegestaan zonder vergunning een beschermd monument te herstellen, gebruiken of laten gebruiken op een manier dat dit monument wordt ontsierd of in gevaar wordt gebracht. Hierop dient de gemeente te handhaven. Dat de vermindering van het rijksmonument nu door de gemeente door de vingers wordt gezien, ontslaat de eigenaar in de toekomst van de verantwoordelijkheid om goed voor hun rijksmonument te zorgen.

De vraag waar het om draait is of de rechtvaardiging van deze legalisering zodanig goed is onderbouwd, dat het college van B&W van handhaving mag afzien. Die onderbouwing heeft, zoals gebruikelijk, de vorm van een belangenafweging, waarin de motivatie voor en gevolgen van het legaliseren worden afgewogen tegen de waarde die erdoor wordt aangetast. Volgens het besluit op bezwaar rechtvaardigt de belangenafweging (na enige procedurele correcties) het genomen besluit voldoende. Deze redenering kunnen wij niet volgen, omdat er naar onze mening noodzakelijke elementen in de belangenafweging ontbreken en er reden is om aan de kwaliteit van bij de beslissing gebruikte adviezen te twijfelen. Meer specifiek gaat het daarbij om de volgende twee punten:

### **1. Motivering voor de legalisering van de illegale situatie middels een omgevingsvergunning**

Uit het gevoerde beleid van de gemeente Roosendaal Uitvoeringsprogramma Handhaving omgevingsrecht 2013 en het actieplan 2013 blijkt dat op de toezicht en handhaving op de naleving van de regelgeving uit de Monumentenwet beleid wordt gevoerd. De handhavingsopgave voor monumenten wordt in het uitvoeringsprogramma bij §2.2 Omgevingsrecht en in actieplan bij §1.1.2 Handhaving omgevingsvergunning (Wabo) genoemd. (Productie 1)

De gemeente zal in het kader van de belangenafweging een legalisatieonderzoek initiëren. Er moet nagegaan worden of datgene dat als een overtreding wordt aangemerkt door het alsnog verlenen van een vergunning kan worden weggenomen.

Stichting Beeld Roosendaal heeft geconstateerd dat dit onderzoek achterwege is gebleven en dat dus aan het besluit om niet tot handhaving over te gaan geen deugdelijke motivering van de gemeente Roosendaal ten grondslag ligt. De gemeente Roosendaal heeft niet aannemelijk gemaakt dat concreet zicht op legalisatie bestond of andere zwaarwegende belangen een rol speelden. Wij hebben in de zienswijze procedure en in overleggronden met de eigenaar en de gemeente Roosendaal altijd gewezen dat de monumentale waarden van het rijksmonument door de illegale ingrepen sinds 2006 zijn aangetast. (Productie 2) Door te legaliseren wordt het rijksmonument verder in gevaar gebracht. De gemeente Roosendaal dient op de verleende Monumentenvergunning van 2006, kenmerk 2006/0150 (3860.01A), d.d. 16 augustus 2006 te handhaven. (Productie 3)

De volgende onderdelen zijn onderwerp van handhaving.

Een van de biechtstoelen doet dienst als decorstuk van een bar voor uitgifte van drank. Na verloop van tijd zijn in de deuropeningen van de biechtstoelen glasplaatjes aangebracht voor het etaleren van drankflessen. Deze glasplaten zijn voorzien van ondersteuning die met kruisschroeven op diverse hoogte vast zijn gezet in de biechtstoel uit 1840 waarmee de biechtstoel onherstelbaar beschadigd is.

De preekstoel is o.a. gedecoreerd met beeldhouwde engelen van eikenhout. Al enkele keren is tijdens feestavonden of bij voorbereidende werkzaamheden al dan niet moedwillig een vleugel van een der engelen afgestoten. Minstens een daarvan is ook spoorloos verdwenen. Het zelfde geldt voor een der twee flambouwen die de trapopgang bekronen. Om deze beschadigingen / gebreken te herstellen, wat in principe niet te herstellen is, zijn replica's van de verdwenen elementen aangebracht. Dit is overigens zonder vergunning gerealiseerd.

De zijaltaren zijn eveneens niet conform de verleende vergunning van 2006 beschermd. De voorgestelde wijziging voorziet in een bescherming door het plaatsen van houten hekwerk dat niet

als zodanig en in elk geval niet voor deze altaren ontworpen is en daarbij geen recht doet aan de monumentale waarden van de zijaltaren. Daar komt bij dat als gevolg van trillingen veroorzaakt door geluidsbelasting er ook beschadigingen optreden, met name bij het Maria altaar waar medaillons van hun plaats trillen, naar beneden vallen en aldus beschadigingen oplopen.

Het aanwezige orgel vormt een wezenlijk onderdeel van het Rijksmonument. Als gevolg van de functiewijziging van de kerk zijn aanpassingen aan de wand -/ plafondbekleding verricht waardoor de akoestiek tijdens het bespelen van het orgel dramatisch is verminderd (de organist spreekt over een nagalm van 8 seconden terugbrengen naar een nagalm van 1,8 tot 2 seconden). Echter, akoestische metingen zijn na het aanbrengen van de wand -/ plafondbekleding nimmer uitgevoerd. Ook zijn na het weghalen van de opgehangen gordijnen ter toetsing zijn geen metingen uitgevoerd. Stichting Beeld Roosendaal is mening dat als gevolg hiervan het orgel, zijnde een beschreven onderdeel van het beschermde Rijksmonument, conform artikel 2.1, eerste lid onder f van de Wabo wordt verstoord.

## **2. Kwaliteit van de advisering monumentencommissie**

Daarnaast wijzen wij uw rechtbank op het feit dat het advies van de monumentencommissie niet zorgvuldig tot stand is gekomen of zodanige gebreken vertoont dat het college daarop niet had mogen afgaan. Artikel 15 van de monumentenwet geeft aan dat een monumentencommissie uit enkele leden moet bestaan met een deskundigheid op het gebied van monumentenzorg. Hierbij dient minimaal kennis aanwezig te zijn op het gebied van restauratietechniek, bouwhistorie, architectuurhistorie en landschap/stedenbouw/historische geografie en archeologie. De monumentencommissie van de gemeente Roosendaal i.c. de commissie ruimtelijke kwaliteit kent slechts één lid met kennis op het gebied van monumentenzorg. (Productie 4) Hiermee kan gesteld worden dat de uitgebrachte adviezen niet voldoen aan het gestelde art. in de Monumentenwet. Wij betreuren ook dat de gemeente in dit geval geen specifieke kennis van buiten heeft ingeroepen ten aanzien van de wijzigingen in de St.-Janskerk. Een voorbeeld is deskundigheid op het gebied van geluidproblematiek contra het monumentale kerkorgel.

Bij het beoordelen van plannen en het uitbrengen van de adviezen door de monumentencommissie, wat gebeurde in een openbare vergadering, was Stichting Beeld Roosendaal aanwezig. In de periode 2006 t/m 2010 als lid van de monumentencommissie en van 2011 t/m 2014 als toehoorder.

Samenvattend is Stichting Beeld Roosendaal :

1. het niet eens met het afwijzen van het besluit op bezwaar door de gemeente Roosendaal en tekent derhalve beroep aan.
2. vraagt de rechtbank om de verleende vergunning te vernietigen ten einde de illegale situatie te beëindigen.
3. verzoekt de gemeente Roosendaal alsnog handhavend op te treden. Het rijksmonument dient in oude staat te worden teruggebracht volgens de omgevingsvergunning van 2006.

Namens Stichting Beeld Roosendaal,  
HGD-straat 15,4701 AV Roosendaal  
De secretaris

W.C.J.N.M. Wiericx

**Bijlagen:**

- Productie 1:** §2.2 Omgevingsrecht en in actieplan bij §1.1.2 Handhaving omgevingsvergunning (Wabo)
- Productie2:** Zienswijze Stichting Beeld Roosendaal
- Productie 3:** Monumentenvergunning 16 augustus 2006
- Productie 4:** Presentielijst van Commissie Ruimtelijke Kwaliteit